

Van welke docent kreeg jij les voor het leven?

AD Magazine

23 aug. 2020

'Schuilenburg zag iets dat niemand zag'

„Dat ik meneer Schuilenburg later nooit heb opgezocht, bevreemdt mij. Nu leeft hij allang niet meer, ik zat in 1972 bij hem in de klas. Je zou het een ander direct moeten zeggen als hij betekenisvol voor je is, maar ja, op het moment dat het gebeurt weet je dat meestal niet. Ik toen zeker niet.

Op de lagere school was ik een speels jongetje, slecht in taal, slecht in rekenen. Ik wilde alleen maar spelen. Mijn vader zei: 'Niet iedereen kan professor worden, en dat is niet erg. Jij wordt wat je wordt.' Ik was ook niet handig of technisch, dus ging ik naar de leao, een school voor lager economisch en administratief onderwijs.

Al snel merkte ik dat ik me op deze leao niet thuis voelde, ik had geen feeling met de andere kinderen. Toen we voor Sinterklaas surprises hadden gemaakt, zag ik de stapel cadeautjes kleiner en kleiner worden. Tot er niets overbleef; *degene die mijn lootje had getrokken had niets gemaakt en gekocht. De juf vond dat zielig en kocht later voor mij alsnog een cadeautje.*”

„Ik verkaste naar de mavo in Driebergen. De eerste twee klassen waren oké, in de lange pauzes konden we veel voetballen. Maar ik kreeg een conflict met een aardrijkskundeleraar. Bij ons in de klas zat Japie, een intelligente jongen die een prachtig werkstuk had gemaakt voor aardrijkskunde. Ik heb het werkstuk gekopieerd en ingeleverd. Jaap had er eerder een 8 voor gekregen, ik kreeg een 6,5. Toen ben ik naar de docent gestapt met de vraag: waarom krijg ik maar een 6,5 terwijl Jaap er een 8 voor heeft gekregen? Het was puur plagiaat van mij, maar dát had de leraar niet ontdekt. En dan was naar mijn idee het verschil onterecht. Er ontstond een conflict, dat uit de hand is gelopen, ik kon een andere school zoeken.

Ik ging naar Schoonoord in Zeist. Daar bleef ik in de derde klas zitten, omdat ik te weinig uitvoerde. Alleen voor Nederlands en geschiedenis haalde ik achten of negens, voor de andere vakken vieren of vijven. Het jaar erop dreigde ik opnieuw te blijven zitten. In juni 1972, nadat ik weer een onvoldoende voor natuurkunde had gehaald, vroeg meneer Schuilenburg, mijn docent,

Hij had geen feeling met andere leerlingen en er waren conflicten op school – totdat een leraar op de juiste knop drukte. Nu werkt Nico Rosenbaum (63) zelf in het onderwijs.

TEKST PETER HENK STEENHUIS / FOTO MARCEL PRINS

of ik even wilde nablijven. 'Wat nou als ik van jouw 4 een 5,5 maak', zei Schuilenburg, 'zodat je een 6 op je rapport krijgt en overgaat? En wat nou als jij mij belooft dat je volgend jaar je best doet in de vierde van de mavo, zodat je gewoon je diploma haalt en je leven op orde maakt?' Ik was overrompeld, ik kreeg het warm, reageerde zenuwachtig en ik heb zonder nadenken iets instemmends geantwoord. Daarna zei hij: 'Denk erom dat je woord houdt en mij je diploma komt laten zien.'

Ik heb mijn ouders dit verhaal nooit verteld. Thuis verteld ik dat ik een keurige 5,5 voor natuurkunde had en over was. Het jaar erop ben ik geslaagd met een 7,5 of 8 gemiddeld. Daarna heb ik zonder problemen de havo doorlopen. Ik heb de pedagogische academie gedaan – makkie. In de avonduren nog op universitair niveau gestudeerd – makkie. Er is daar toen bij meneer Schuilenburg iets gebeurd.”

„Mijn leven lang heb ik in het onderwijs gezeten. Deze gebeurtenis zit nog steeds diep in mij, heeft mij gevormd tot wie ik

ben als onderwijzer en schooldirecteur. Het gaat erom betekenisvol te zijn voor kinderen door verder te kijken dan hun gedrag. Schuilenburg zag iets in mij dat op dat moment niemand in mij zag. Ook mijn ouders niet. Mijn vader zei: 'Als je nu weer blijft zitten, ga je maar bij slagerij Tekens werken' – daar had ik een bijbaantje. Hij was niet boos: als jij je werk op school niet doet, kom je er wel via een andere weg. De beweegredenen van mijn vader – psycholoog van beroep – waren wel goed, maar hij wist niet het knopje te vinden dat meneer Schuilenburg wel wist in te drukken. En dat ontroert me nog steeds.”

„Ik heb meneer Schuilenburg mijn diploma laten zien, maar ik herinner me niet dat hij er buitensporig enthousiast over was. Dat denk ik nu wel te begrijpen: hij deed wat hij vond dat hij als mens moest doen. Ik hoop dat als docent, directeur en schoolleider ook te doen. Iemand op het juiste moment aandacht schenken, een compliment geven. Zien staan, en dan op het juiste knopje drukken.” ■